

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXVI. Quàm perfectam à suis Ignatius Obedientiam exigeret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

minus postea Cardinalis; adeò verum est religiosos ordines ficta domesticorum probitate crudelius impeti, quam professis externorum insectantium odiis. Sed hanc, utpote suam, foro suo causam referuarat Deus, processuque planè insperato, quod loco narrabitur, in actum vltimum eduxit, infamem scilicet Romæ Vincentij carcerem, quem proiectâ quodcumque sibi non saperet accusandi, calumniandique libidine quæstificat.

XXVI. Ceterum exigenda S. Ignatius Obedientia, haud erat alius quam in præscribenda. Lex illi fuit fixa atque immobilis cervicofos non ferre, quibuscumque ij dotibus, aut nominibus pollerent, & eiusmodi non raro turmatim dimisit, paratus, vel Collegia integra penitus exhaurire, atque omittere, quàm in iis talium quempiam tolerare. Quare Gaudiam ad nostros scholares, nonnihil in hanc partem visos deflectere, ardentibus dedit longasque literas, de obsequentia qua veller iis ipsos subiici per quos à Deo regerentur, omniâque hac clausula sanxit. [Cui desit animus ad eam quam scribo parendi regulam expeditus, siue illorum qui istic sunt, seu qui sunt ad eos accessuri; ne dempto quidem eorum Rectore; de alia sanè ineunda via, vitâque cogitet, neminem enim capit Societas, quin possit ac velit ad eam formari Obediendi normam quam his literis descripsi] fingendis vero vsu ipso ad illam nostris, iniungebat interdum otiosa; intempestiva; pugnancia; ut concionari, & procuratorem domus eodem tempore agere; philosophiam simul cum grammatica profiteri; coquum ipsum ad Theologiam docendam morigerum habere animum, ad mutandam culina scholam Theologum; accerserebat quandoque Sacerdotes, ad celebrandum iam ornatos, moxque ut exuti accurrissent remittebat, vna quam poscebat celeritate Obedientiæ contentus. Quosdam alluctos in liberiores moras interpretari mandata iubentium, euocabat identidem repente, etiam dum consentientibus aures darent, quodque ex iis vnus tantisper adesse distulisset, parum abfuit quin acciperetur seuerius. Sacerdoti ardentius urgente, peregrinationem quam sic efflictim deperibat negavit, & flagellationes aliquot indixit, haud quidem petitionem culpæ damnans, sed eius affectum quam Obedientiæ maiorem: huic illa responderet fat quoque insolita, quam Emerio de Bonis vixdum pœne tironi imposuit mûlcta. Degebat è regione nostri templi mulier famæ haud satis honestæ, cui quotidianum erat domus purgamenta ad templi fores proicere, indignitatem rei aliquamdiu passus Ignatius, demum Emerio iniunxit (qui ut principio nonnulli, adhuc indifferens ad domestica, & literaria, æditui munere fugebatur) iniunxit, inquam, vicinam rogaret, aptiore loco sordes deponere. Verum Emerius singulari modestia iuuenis, verecundatus cum ea loqui; quod iussus fuerat, per alium id significavit: quod vbi rescivit Ignatius, pudoris gratiam probavit, obedientiam etsi leuissimè præstrictam vitus est Emerium voluit sex menses cum tintinnabulo ad collum triclinio adesse, & quotidie has voces altè repetere *volo & nolo non habitant in hac domo.* Iam si quis sibi ad genua veniam petens aut pœnitentiam,

mox

Quàm perfectam à suis Ignatius Obedientiam exigeret.

mox vt innuisset non statim assurgeret; illum situ eodem abiens harentem sinebat, vt moneretur demissioni illi deesse meritum, quæ ad Obedientiam restitaret. Sic adiutori laico, vt sederet, cum nutu indicasset, dum ipse interim colloqueretur cum viro nobili, & ex obseruantia vtriusque stare nihilominus adiutor pergeret; iussit scabello capiti sibi imposito tamdiu perstare, dum sat longum cum nobili, quod inchoauerat negotium peregisset. Cornelium Brughelmannum Belgam, sacri officij texendo sapius retexendoque penso totos prope dies absumentem, & scrupulorum violentia, doctorum virorum consilia omnia coactum elidere, remedio curauit ad insolentiam morbi appposito; serio admodum imperauit vna hora recitationem officij absoluere, quicquid post fluxum clepsydræ superesset, planè omittere, ne ob periculum vertendi cerebri per se iam ab ea solutus recitatione, vltro se dementatum iret: valuit ad sanitatem medicina, & peculiaris parendi religio cum communi iuncta recitandarum precum obligatione vtriusque sic hominem vrsit, vt exinde statim occiperit definito spatio officium claudere, & tritari secum scrupulosè, caputque vexare deserit. Tam deliberata perfectæ Obedientiæ ab suis exactio sic illos priuatim rei cuiuscumque affectu nudauerat, vt inceptis etiam ad Dei gloriam tentos ingentibus, si ad se reuocaret, mox iis absterent; & iussi munus, aut sedem mutare, falcem continuo à messe animarum, quamuis vberissima, eius ad vocem perinde amouerent, vt si Dei vocem non hominis audissent. In his Antonius Araozius Barcinone fructu incomparabili laborans, vix ab Ignatio per literas monitus, inde quanto citius interiora Hispaniæ peteret, illico paruit, nihilque aut sibi meriti, aut illi populo vtilitatum maximarum, aut summa gloriæ ipsi Deo, suo illo discessu, perituro causatus, in hæc verba respondit [quod mandas aliò comitem Septembri ineunte, *paratus sum & non sum turbatus*. Cum bono Deo, æterno meo & optimo Domino non modo int. grè, sed valdè alacriter obsequar, securus planè, ac certus, tuam, & Christi ipsius redemptoris mei vnam esse vocem, quam oues illius audiunt. Tamen si quoscumque is nuncius peruasit, plurimum querantur, tantum hinc bonorum quæ fieri cœperant auferri, & fiebant sanè; tantum enim quod agam suggerunt, vt si me velim omnibus commodare, compellar mihi ipsi deesse; quare partes mihi noctium decerpo, quibus, quod interdum non potui, meo animo impendam. Confessionibus audiendis, & quidem haud raro de omni vita; tradendis Exercitiis spiritus, conciliandis inter primarios discordiis grauib; ita sorbeor interdum, vix vt etiam liceat rem sacram facere. Quod ideo refero, vt te animæ meæ commiseratio capiat.] In hac tamen obtemperandi cæcitate, acutâ & lynceâ, relictis ad nutum vocantis, etiam quæ in manu essent, opulentis diuini obsequij lucris; Xauerius, vix sibi parem inueniat, promptum videlicet, conuertendi spes magnas Orientis, si moneretur negligere, seque inde in Europam referre. [Nam S. Ignatio rescribens, significas, ait, quanto meidum in viuus sumus, iterum

iterum videndi desiderio tenearis; nouit Deus, hæc verba, quam tenerè animum meum affecerint, quantum expriment lacrymarum quoties in mentem redeunt, consolatur me vel hoc vnum, cum id fieri posse recogito; & nihil est quod vires sanctæ obedientiæ excedat] aliis vero eo anno datis, qui vitæ vltimus illi fuit [Deus nos in cœlestium felicitate, & (si ex eius gloria futurum est) in hac vita coniungat; id enim si mihi imperetur, obedientiæ vi effici nullo negotio potest] ac nisi hæc vota mors occupasset, haberent hoc posteri, mirabilis Obedientiæ exemplum, suumque Xauerium Ignatius, milliarium octodecim millibus reducem paterno sinu excepisset, tanto parendi documento, & Iaponensis, ac Sinensis imperij Christo adiungendi spe ommissa, quam paratam clariorem. Euocarat enim ad se Xauerium, etiam Obedientiæ præcepto Ignatius, vt erat cum carissimis nonnunquam solitus, vel ad incrementum meriti, vel ad præuertendas intercessionibus; & meditabatur, Societatis gubernatione in illum deposita, formare illum sibi successorem, sed mandati grauissimi aduentum obitus anteuertit.

XXVII.
Quantam
inter suos
caritatem
optaret S.
Ignatius.

Commisissis inter se mutuo nexu Obedientiæ illorum qui præfunt, & subsunt gradibus, videndum restat quam perfectæ caritatis alternæ vinculo sic omnes, adstrinxerit, vt nec locorum longinquitas, nec graduum discrimen, nec diuersarum nationum diuersus genius, illos aut disiungeret, aut turbaret. Ad hanc rem præsidis quam opportunis, & efficacibus nisus sit vir Sanctus, narrando fiet quam disserendo apertius. [Mira res (scribit Ludouicus Strada ex sacro S. Bernardi Ordine) & incantamento cuiusdam diuino similis, quam in Societatis sanctæ domibus aliquot notauit; homines non modo familia, sed linguis, & patria, diuersos, scholasticos iuuenes, magistros senes, paucis diebus, mutua caritate, inter se sic coalescere, vt in cor vnum, & vnâ animam euadant, vt qui de iis aliud non norit, putet patre eodem, matrêque progenitos, aut eandem naturâ temperiem sortitos] quæ externa quidem, sed visu ipso fulta auctoritas, credibilius facit quod ab vno è nostris per id tempus, & reipsa probatum, & scripto est traditum. [Nulla æquè me, ait, iucunditas afficit, vt illa quam obseruo in Societate, tot inter diuersa ingenia, voluntatum tam apta consensio; æqualitas à prærogatiuâ cuiusuis ambitu ad eò aliena, inter gradus ad eò inæquales; in varietate tot linguarum, & gentium, concentus animorum tam concors, & hilaris; nullum hic ponit doctrina, grauitas, opes, nobilitas; à pauperibus, obscuris, & ignorantibus discrimen. Ego illi amicus, aut is mihi; urbanitas est hic absona; & velut de ciuilitate sæculari accita aures lædit; inuicem enim omnes amant, nemo non alteri amicus tanquam sibi. Iam in dista cum migratur. Obedientia iubente; vel de via procul appellitur: qui & quàm alacres, & beneuoli complexus, quàm simplex intimi amoris significatio? quocumque apud nos aduenerit, domum suam venit; illic totidem fratres quot socios reperit. Agnoscamus hæc in re Dei donum, idque grato animo recolamus.

Gratule